

EUROPE DIRECT
Poprad

str. 2

PRIESKUM EUROBAROMETRA

81 % SLOVÁKOV PODPORUJE JEDNOTNÚ MENU
EURO

str. 4

**EURÓPANIA AJ NAPRIEK
KORONAKRÍZE NAĎALEJ
JEDIA DOŠŤ RÝB
A MORSKÝCH PLODOV**

EUROSPRAVODAJ

Elektronický mesačník centra Europe Direct Poprad | September 2021

KOMISIA PREDSEDNÍČKY VON DER LEYENOVEJ

DOSIAHNUTÉ VÝSLEDKY ZA OBDOBIE 2020 – 2021

Päť dní pred tým, ako predsedníčka Európskej komisie Ursula von der Leyenová prednesla svoj prejav – Správu o stave EÚ, 15. septembra 2021 pred plénom Európskeho parlamentu, vydala Komisia brožúru, v ktorej ponúka prehľad svojej práce a svojich úspechov počas uplynulého roka. V publikácii, ktorá je dostupná vo všetkých jazykoch EÚ, sa opisujú opatrenia prijaté na riešenie pandémie a na splnenie politických priorít Komisie. Po jednom z najťažších rokov svojej histórie hľadá Európa do budúcnosti znova s nádejou. Od jesene 2020 nás pandémia opäť zasiahla, a to ešte väčšou silou. Európska únia odpovedala znásobením svojho úsilia, najmä pokiaľ ide o zaobstaranie vakcín pre všetkých Európanov, posilnenie medzinárodnej spolupráce v boji proti pandémie a vyvedenie Európy z krízy do štádia obnovy prostredníctvom nástroja NextGenerationEU. Rekapitulácia uplynulého roka začína úsilím o ukončenie krízy spôsobenej ochorením COVID-19 a končí prácou v rámci všetkých politických priorít – od realizácie Európskej zelenej dohody a európskeho digitálneho desaťročia až po opatrenia v oblasti bezpečnosti, demokracie a zdravia pre európskych občanov.

PRIESKUM EUROBAROMETRA

81 % SLOVÁKOV PODPORUJE JEDNOTNÚ MENU EURO

V júni a v júli 2021 zotrvali postoje Európanov k Únii na celkovo stabilných pozitívnych úrovniach. Vyplyva to z výsledkov najnovšieho prieskumu „Štandardný Eurobarometer – jar 2021“ (EB 95). Na budúcnosť EÚ nazeráme najoptimistickejšie od roku 2009 a dôvera v EÚ zostáva na najvyššej úrovni od roku 2008. 60 % slovenských a 66 % európskych respondentov je optimistických o budúcnosti Únie a 57 % Slovákov Únii dôveruje pri manažovaní koronakrízy. Až 77 % slovenských respondentov (72 % EÚ) uviedlo, že sa cítia ako Európania a 78 % by prijalo viac informácií o svojich právach v EÚ.

Aj podpora eura sa ustálila na najvyššej úrovni od roku 2004.

Euro sa od zimy 2020 – 2021 teší v eurozóne stabilnej podpore, ktorá je so 79 % najvyššia od roku 2004. S týmto názorom súhlasí historicky najvyšší podiel respondentov z celej EÚ (70 %). Na Slovensku až 81 % respondentov podporuje európsku hospodársku a menovú úniu s jednotnou menou, eurom. Z prieskumu takisto vyplýva, že vo výrazne lepšom svetle vidíme aj stav národných hospodárstiev. Slovenskí občania sa na úrovni EÚ najviac obávajú o stav verejného financovania v členských krajinách (29 %), migrácia (25 %), zdravie (24 %) a hospodársku situáciu (23 %). Na vnútroštátnej úrovni je hlavnou témou rast cien a inflácia (47 %), zdravie (35 %) a hospodárska situácia krajiny (27 %).

ŠTÁTNA POMOC PRE SLOVENSKO

KOMISIA SCHVÁLILA 65 MILIÓNOV EUR NA PODPORU CESTOVNÝCH KANCELÁRIÍ

Európska komisia schválila slovenskú schému pomoci vo výške 65 miliónov eur na podporu cestovných kancelárií v súvislosti s pandémiou koronavírusu. Schéma bola schválená na základe dočasného rámca štátnej pomoci a bude mať formu dotovaných úverov. Výška úveru na cestovnú kanceláriu sa vypočíta na základe celkovej hodnoty poukazov vydaných pred 31. augustom 2021 na cesty naplánované medzi 29. májom 2020 a 31. augustom 2021, ktoré boli následne zrušené

kvôli cestovným obmedzeniam súvisiacim so šírením ochorenia COVID-19. Výška úveru na príjemcu nepresiahne 25 % jeho celkového obratu v roku 2019. Komisia zistila, že slovenská schéma je v súlade s podmienkami stanovenými v dočasnom rámci. Úverové zmluvy sa podpíšu najneskôr do 31. decembra 2021. Komisia dospela k záveru, že opatrenie je potrebné, vhodné a primerané na nápravu vážnej poruchy fungovania v hospodárstve členského štátu.

ŠTARTUJE SÚŤAŽ MLADÝCH PREKLADATEĽOV EÚ

Stredné školy vo všetkých krajinách EÚ sa teraz môžu začať prihlasovať do každoročnej prekladateľskej súťaže Európskej komisie – Juvenes Translatores. Od 2. septembra 12.00 SEČ sa školy môžu online zaregistrovať, aby ich študenti mohli súťažiť so svojimi rovesníkmi z celej EÚ. Témou textov, ktoré majú študenti tohto roku prekladať, je „Vydajme sa na cestu smerom k ekologickejšej budúcnosti“.

Súťažiaci si budú môcť vybrať ktorékoľvek dva z 24 úradných jazykov EÚ (z 552 možných jazykových kombinácií). V minuloročnej súťaži študenti využili 150 rôznych kombinácií. Registrácia pre školy je prvou fázou dvojfázového procesu a je otvorená do 20. októbra 2021 do 12.00 SEČ. Učitelia môžu školu zaregistrovať v ktoromkoľvek z 24 úradných jazykov EÚ. Komisia

následne pozve do druhej fázy 705 škôl. Počet zúčastnených škôl z každej krajiny sa bude rovnať počtu kresiel, ktoré má daná krajina v Európskom parlamente, pričom ich náhodne vyberie počítač. Vybrané školy potom do súťaže nominujú najviac piatich študentov. Účastníci môžu mať akúkoľvek národnosť, no musia byť narodení v roku 2004. Súťaž sa uskutoční online 25. novembra 2021 vo všetkých vybraných školách. Víťazov (jedného za každú krajinu) vyhlásia začiatkom februára 2022. Ak to podmienky dovoľia, budú na jar 2022 pozvaní na slávnostné odovzdávanie cien do Bruselu. Tam budú mať možnosť stretnúť sa s profesionálnymi prekladateľmi z Európskej komisie a dozvedieť sa viac o profesii prekladateľa a o práci s jazykmi.

EUSPA VYHLASUJE SÚŤAŽ #MYEUSPACE

CENY V HODNOTE 1 MILIÓNA EUR V SNAHE VYTVORIŤ VIAC PRIESTORU PRE INOVÁCIE A PODNIKATEĽOV V EÚ

Agentúra Európskej únie pre vesmírny program (EUSPA) vyhlasuje súťaž #myEUSpace. Súťaž #myEUSpace o ceny v hodnote 1 milióna EUR je súčasťou iniciatívy Európskej komisie Cassini a pozornosť sa v rámci nej zameriava na satelitné údaje a služby EÚ a na spôsob, ako sa integráciou služieb a syntézou údajov uskutočnia (a prinesú na trh) prelomové komerčné riešenia založené na využívaní vesmírnych technológií, ktorými možno reagovať na vznikajúce spoločenské potreby, pričom dokážu okrem iného poslúžiť v rámci rôznych oblastí

od inteligentnej mobility a poľnohospodárstva až po udržateľnú výrobu a spotrebu, inteligentné mestá, zdravie či voľný čas. Inovátori, ktorí pôsobia v rámci rôznych odborov a na rôznych trhoch, sú vyzvaní, aby využili rozsiahle služby a údaje Vesmírneho programu Únie na zavádzanie riešení v oblasti mobilných aplikácií až po oblasť hardvérových aplikácií, ako sú nositeľné zariadenia, riešenia na sledovanie správy aktív, drony, robotika a ďalšie.

Ašpirujúci startupisti, inovátori či skúsení podnikatelia sa môžu prihlásiť do 15. novembra

2021 (23:59 SEČ) na portáli <https://www.euspa.europa.eu/myeospacecompetition>. Nápady budú posúdené z hľadiska významu pre EÚ, inovačného prístupu, trhového potenciálu, uskutočniteľnosti v rámci limitov súčasných technológií a napokon z hľadiska prevádzkovej organizácie. V rôznych fázach súťaže budú k dispozícii rôzne ceny a ocenenia. Zaregistrovať sa do súťaže alebo získať o nej viac informácií môžete na stránke venovanej súťaži, ktorá je dostupná na webovom sídle EUSPA.

EURÓPSKA KOMISIA SA PRIPRAVUJE NA EMISIU 250 MLD. EUR ZELENÝCH DLHOPISOV NEXTGENERATIONEU

Európska komisia schválila nezávisle hodnotený rámec pre zelené dlhopisy a urobila tak ďalší krok k emisii zelených dlhopisov v hodnote až 250 mld. eur, čiže 30 % celkových emisií NextGenerationEU. Rámec poskytuje investorom do týchto dlhopisov istotu, že mobilizované finančné prostriedky sa pridelia na zelené projekty a že Komisia podá správu o ich vplyve na životné prostredie. K vydaniu zelených dlhopisov NextGenerationEU dôjde bezprostredne po uverejnení rámca, pričom

prvá syndikovaná emisija je už naplánovaná na október 2021. Podľa informácií zo začiatku tohto roka Komisia takisto preskúmala svoj plán financovania obnovy v roku 2021 a potvrdila zámer vydať v tomto roku dlhodobé dlhopisy v celkovej výške približne 80 mld. eur, ktoré sa doplnia o desiatky miliárd eur krátkodobých poukážok EÚ. Komisia bude ponúkať poukážky EÚ výlučne prostredníctvom aukcií, ktoré sa majú začať 15. septembra. Komisia zorganizuje pre

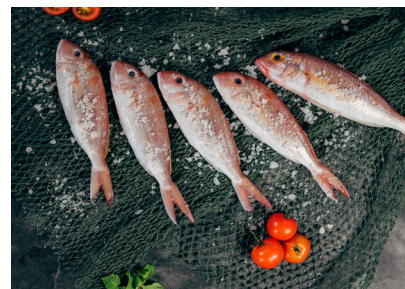
poukážky EÚ zvyčajne dve aukcie mesačne, a to v prvú a tretiu stredu v mesiaci. Aukčný program sa spolu so syndikáciami použije aj v prípade dlhopisov. Bol zverejnený emisný kalendár, podľa ktorého bude Komisia usporadúvať v zásade jednu aukciu a jednu syndikáciu svojich dlhopisov mesačne. Rámec ukazuje komunite investorov, ako sa budú finančné prostriedky získané emisiou zelených dlhopisov NextGenerationEU používať na zelené ciele.

EURÓPANIA AJ NAPRIEK KORONAKRÍZE NAĎALEJ JEDIA DOSŤ RÝB A MORSKÝCH PLODOV

Približne dve tretiny Európanov a 43 % Slovákov zaradí ryby alebo morské plody do svojho jedálneho košíka aspoň niekoľkokrát za mesiac. Vyplýva to z najnovšieho prieskumu Eurobarometra o spotrebiteľských návykoch v EÚ. Zdá sa, že kríza spôsobená ochorením COVID-19 výrazne neovplyvnila spotrebu morských plodov v EÚ, hoci od roku 2018 došlo k miernemu poklesu (o 6 percentuálnych bodov). Najdôležitejšími faktormi pre nákup rýb zostávajú kvalita a cena, no zvýšil sa aj dopyt po väčšej informovanosti spotrebiteľov. Európania najradšej konzumujú ryby doma a pred čerstvými

rybami a konzervovanými výrobkami uprednostňujú tie mrazené, zatiaľ čo u slovenských respondentov vyhrávajú ryby v konzervách. Pri nákupe rybích produktov sa väčšina Slovákov rozhoduje podľa ceny (66 %, 58 % v EÚ), zatiaľ čo vzhľad a čerstvosť produktu rozhodujú u 49 % slovenských respondentov (58 % v EÚ). Čerstvosť a prezentácia produktu sú zároveň najčastejším dôvodom, prečo sa Európania rozhodnú ryby nekonzumovať. Počas pandémie len malý podiel Európanov vyradil ryby a morské plody zo svojho menu, kvôli finančným dôvodom. Naopak

zvýšenie zdravotného povedomia (40 %) a zmena stravovania (35 %) sú hlavnými faktormi, prečo ľudia zvýšili svoj príjem rybích a morských produktov. Prieskum potvrdil aj rastúci význam transparentných informácií, vrátane pôvodu výrobku, ktorý je tretím najdôležitejším faktorom pri nákupe rýb (SK 42 %, EÚ 49 %).

EUROSPRAVODAJ – Elektronický mesačník Informačného centra Europe Direct Poprad.

Vydavateľ: Informačné centrum Europe Direct Poprad. Adresa: Hviezdoslavova 24, 058 01 Poprad.

Texty článkov: Európska únia, EURACTIV. Spolufinancované z rozpočtu EÚ.

Pre použitie obrázka uvedeného v tomto dokumente je potrebné kontaktovať autora obrázka.

© EDIC Poprad, EÚ, 2021

Ďakujeme Vám za čas, ktorý Ste venovali čítaniu Eurospravodaja, veríme, že Vás zaujal.

Vaše pripomienky, návrhy a otázky uvítame na europedirect@europedirectpp.eu.